

Rånden är en utpräglad dagfiskeå, där man i första hand får söka efter harren i de breda, djupa höljorna. Börje visade hur hans metod — korthållsfiske med haspelspö — fungerande.

Harr och öring i Linsell

Många sportfiskare besöker Linsell. Någon risk för trängsel finns dock inte vid dessa spännande vildmarksvatten.

Av RISTO O SEPPÄNEN

Då jag kom till Linsell var inte fiskeförhållandena de allra bästa (när är de det förresten?). Det hade regnat 40 mm det senaste dygnet och kraftverken hade kört turbinerna extra mycket högre uppströms i Ljusnan.

Men kanske var fisket bättre i den oreglerade Rånden?

När jag träffade **Börje Nilsson**, ordförande i Linsell-Ransjö fiskevårdsområdes styrelse, förstod jag, att där nog i alla fall fanns utsikter till ett givande fiske. Och att locka Börje med sig på en fisketur i området var inte särskilt svårt — inbiten sportfiskare som han är, sedan barnsben.

- Vi prövar med Rånda i morgon, då har nog vattnet hunnit sjunka, så vi kan få någon harr, säger Börje.

Rånda ja. Tips på fiske i detta biflöde till Ljusnan, fick jag faktiskt vid Dalälvens strand i Älvkarleby för ett par år sedan. Då sade man Råndan. I kartboken hette ån Rånden och på härjedalska blev det Rånda, kort och gott.

Matnyttiga harrar

- När frugan och jag gick ur bilen, så sprang vi på en björn alldeles här vid vägen. Det satte litet extra fart på fiskarnerverna, säger Börje.

Vi har följt en liten grusväg utefter Råndan och på bara några minuter förflyttat oss från samhället till ren vildmark utan bebyggelse. Några hundra meters vandring genom skogen och så står vi vid vattnet.

Inga vak — alltså en nymf eller puppa, konstaterar jag. Vid andra kastet blänker det till i strömmen, men fisken missar flugan. Byte till en något tyngre fluga och så sitter första harran på kroken! Drygt tre hekto, matnyttig alltså, så den behåller vi.

Ytterligare några harrar hakar på puppaimitationen som har mörk rygg och grönskimmrande mage. Även en puppa bunden av harhår fick harrarna att hugga, däremot ville de inte stiga till en torrfluga. Vattnet gick nog ännu litet högt.

Märklig å

Det är inte alls fel att blöta flugan mitt på dagen i Råndan, avslöjar Börje, då vi satt oss i skuggan vid stranden, för att njuta av det nykokta kaffet.

Aaah! Det är så här vildmarkskaffet ska njutas; med ett par fångade harrar till ögonfägnad bredvid, med det rinnande vattnets sång i öronen, och kaffet tillrett i en äkta snuskburk!

- Rånda är ett ganska märkligt fiskevatten. Det är ganska långt mellan höljorna, där man brukar fiska, och ibland kan en hölja vara i stort sett fisktom, säger Börje. Orsaken till detta fenomen är att fisken vandrar ganska mycket mellan höljorna och också mellan Ljusnan och Råndan.

- Jag har haft föreställningen att det är Ljusnan som förser Rånda med fisk, men det kan också vara tvärtom, säger Börje.

Fiskevårdsområdet har fångat stor harr med nät, sumpat fisken en tid, märkt den

och sedan släppt tillbaka i vattnet.

- Vi fick återfångst både i Rånda och Linsellborren — fiskarna gick alltså både uppåt och neråt. Det här försöket ska vi upprepa i år, säger Börje.

Föredrar haspel

Främst är han harrfiskare, berättar Börje, då vi fortsätter fisket efter kaffepausen. Han väljer sina flugor därefter och öringarna brukar mera bli en bonus i fisket. Men det händer ganska ofta förstås.

Jag undrar dock varför han inte fiskar fluga med ett flugspö, istället för att använda ett styvare haspelspö. Svaret blir överraskande:

- Jag tycker det är för monotont!

Torrflugefisket går väl an, men att fiska våtfluga med ett flugspö är monotont jämfört med hans haspelfiske, förtydligar Börje.

- Men då ska man inte ha tunga flöten och för grova grejor!

Börje använder vadarstövlar och vadar hellre nära fisken, än att kasta långt med ett tyngre flöte. Korta kast och ett aktivt fiske, där både rullveven och spötoppen används flitigt, är hans val.

Och visst fungerar det alldeles utmärkt, då Börje till fullo behärskar sin fiskemetod.

Vad passar väl bättre i vildmarken än vildmarkskaffe kokt i en äkta "snuskburk"!

HARR OCH ÖRING ... FORTS

Jag däremot är mest vän med flugspöt och får också fullgott utbyte av mitt fiske.

Mest harr men...

Nära två mil av den nedre delen av Rondan ligger inom Linsell-Ransjö fiskevårdsområde, den övre delen arrenderas numera av Tännäs fiskevårdsområde. Främst är detta ett bra harrvatten med harr av hyggligt format även om den kanske inte riktigt kan mäta sig med fisken i Ljusnan.

Öring förekommer naturligt, men dessutom sätter fiskevårdsområdet årligen ut fisk där.

Föreningen har en egen översomringskasse i Ljusnan från vilken man släpper ut öring. Återfångster har även skett i Råndan.

- Resultatet av öringutsättningarna har varit mycket bra och jag vet att man bl a i Råndan har fått öring på över två kilo, säger Börje.

Då vi sent på eftermiddagen lämnade Råndan ville jag absolut testa en plats längre nerströms med fluga. Jag hade fått för mig att där stod en öring och väntade på flugan, men Börje var skeptisk. Sjätte kastet — då hade jag den! Omkring fyra hekto.

Eftermiddag förflyttar vi oss till Ljusnan och tar först en titt på Ransjöforsen. Där fanns mycket storvuxen öring förr, men efter kraftutbyggnaden i Lossen och Långå

på 1960-70-talen och byggandet av tröskeldammen vid Hedeviken i slutet av 1970-talet, försvann den i stort sett.

- Korttidsregleringarna förstör ofta fisket. Finns det gott om vatten i älven, kör kraftverken även under semestertiden. Höstfisket är nästan helt borta numera åtminstone för flugfiskarna, säger Börje.

Under åren har han kunnat konstatera även andra förändringar.

- Förr brukade man höra mycket plask i älven vid 23-tiden, men så är det inte längre. Numera får man ofta bättre med fisk på dagen även i Ljusnan.

Men visst finns där fortfarande storvuxen öring i Härjedalsljusnan, även om de inte är lika talrika som förr. Förra sommaren lurades bl a en 3,8-kilos öring att ta en vobbler.

Effekter av biotopvård

De biotopvårdsåtgärder som gjorts tidigare i Ljusnan och i Råndan har gett ett bra resultat, säger Börje.

För en 3-års period omfattar handlingsplanen en satsning på sammanlagt nära 600.000 kr. 1993 ska biotopvårdsarbetena fortsätta i Råndan, där det idag finns alltför många flacka och grunda partier utan ståndplatser för fisken.

Man räknar med att uppnå snabbt positiva effekter i **Linån** och **Lillinan**, mindre strömvatten med öring och bäckröding,

mera lämpliga för maskmete än flugfiske kanske. I **Valmens** (rinner norrifrån till Rånden) upprinningsområde behövs även kalkning p g a försurning.

De här mindre åarna är nog värda ett besök av sportfiskare. Produktiva strömpartier tillsammans med utsättningar av fisk, ger också positiva effekter för sjöfisket i området. Förutom öring, sätts också harr ut i Ljusnan.

Framtidstro

Harr finns i Linsellsjön, större öring i Randsjön i Ljusnan.

Öring och röding ska sättas ut i flera tjärnar. Det finns också långt gångna planer på att bygga en fiskecamp i Linsell. Förslag finns på att göra området till naturreservat med ökat skydd för strandregionerna vid vattnen.

- Tyvärr bromsar skogsbolaget Stora Skog våra planer och betar sig på ett mycket snålt sätt gentemot bygden, säger Börje.

Skogsbolaget har motsatt sig planerna på ett naturreservat, eftersom man inte vill släppa till mer skog vid älvstranden, än de 10 meter som skogsvårdslagen föreskriver. Där finns tydliga bevis att se längs Ljusnans

Linsellborren med dess långa stenkistor är Härjedalsljusnans attraktivaste del — och en bra fiskeplats.

stränder på vad som varit bolagets policy.

Bolaget säger även nej, då föreningen vill bygga vindskydd för de fiskande.

Fiskbara strömmar finns både uppströms och direkt nerströms samhället, men den attraktivaste och vackraste fiskeplatsen — Linsellborren — finns bara några kilometer nerströms.

Här stötte jag på jämtlandsturens första riktiga nattsländekläckning och kunde äntligen fiska med torrfluga. Mest var det mindre fiskar, men två av dem, på omkring fyra hekto, var sköna torrflugeöringar!

Efter tillbördig beundran fick de gå tillbaka.

Resultatet av några timmars kvällsfiske blev ett koppel matnyttiga Ljusnanharrar som förbereddes för rökning nästa dag.

Kortfakta Linsell

Många sportfiskare hittar redan till vattnen i Linsellområdet (knappt fyra mil NV Sveg, väg 84). Trots att fiskekort säljs för omkring 74.000 kr per år (1990) finns ändå inte någon risk för trängsel. Förutom Ljusnan och Rånden finns flera mindre strömmande vatten samt sjöar och tjärnar inom området.

Fiskekortet kostar (1991) ca 30 kr/dag, 120 kr/månad, 175 kr/år.

Flera kortförsäljare finns på orten. Livsmedelsaffär, kiosk m m finns i Linsell.

Samhället är litet (ca 150-200 personer) men boendemöjligheterna för fisketuristerna är ändå flera. Närmare upplysningar kan man få genom **Linsells Turistförmedling**, tel 0680-220 08.

bagley

Top Gun 4"

Bagleys bästa wobblers för trolling heter Top Gun. Top Gun kan trollas i mycket hög fart utan att skära ut. Top Gun finns i två storlekar: 10 och 15 cm. Top Gun är tillverkad för att hålla. Kraftig ABS-plast borgar för ett långt liv. Top Gun har rasselkula och finns i sju läckra färger. Top Gun är ingen nybörjare. Mångdder med fångstrappor har visat att Top Gun kan sitta "jobb" när det gäller lax och öring.
-Köp och prova!

Top Gun och de andra Bagleywobblerna finns att köpa hos din redskapshandlare.

DARTS AB

HIGH QUALITY FISHING TACKLE 040-49 75 80